

ГРАЖДАНИ ЗА ДЕМОКРАТИЧНА И ПРАВОВА ДЪРЖАВА

1 октомври 2020 г.
Чрез e-mail

До

Г-н Николас Шмит
Европейски комисар
Работни места и социални права

Г-жа Илва Йохансон
Европейски комисар
Вътрешни работи

Г-жа Хелена Дали
Европейски комисар
Равнопоставеност

Г-н Дидие Рейндерс
Европейски комисар Правосъдие

Копие: До

Г-жа Вера Йоурова
Заместник председател на
Европейската комисия
Ценности и прозрачност

Г-н Йост Кортс
Генерален директор
ГД „Трудова заетост, социални въпроси
и приобщаване”

Г-жа Моник Париа
Генерален директор ГД „Миграция и
вътрешни работи“

Г-н Сзаболц Шмид
Началник отдел „Недискриминация и
координация на политиките за ромите“
ГД „Правосъдие, потребители и
равенство на половете“

Г-н Хуан Фернандо Лопес Агилар
Председател на Комисия по граждански
свободи, правосъдие и вътрешни
работи в Европейския парламент

Г-жа Софи инт’ Велд
Председател на Мониторингова група
за върховенството на закона и
основните права към ЕП

ГРАЖДАНИ ЗА ДЕМОКРАТИЧНА И ПРАВОВА ДЪРЖАВА

Г-жа Корнелия Ернст
Съпредседател на Интергрупа по
антирасизъм и многообразие в
Европейския парламент

Г-н Ромео Франц
Съпредседател на Интергрупа по
антирасизъм и многообразие в
Европейския парламент

Г-н Петър Полак
Заместник председател на Интергрупа
по антирасизъм и многообразие в
Европейския парламент

Г-н Майкъл О'Флеърти
Директор на Агенцията на ЕС по
основните права

Г-н Томислав Дончев
Заместник министър-председател на
Република България по европейските
фондове и икономическата политика

Г-н Христо Терзийски
Министър на вътрешните работи на
Република България

Г-жа Ана Джумалиева
Председател на Комисията за защита от
дискриминация в Република България

Г-жа Ирена Първанова
Ръководител на управляващия орган
на Оперативна програма „Добро
управление“ в Република България

ОТВОРЕНО ПИСМО

Относно

**Използване на средства от Европейския социален фонд за обучения на
480 полицаи за разпознаване на „радикализацията“ сред ромите в
Република България**

ГРАЖДАНИ ЗА ДЕМОКРАТИЧНА И ПРАВОВА ДЪРЖАВА

Уважаеми господин Шмит,

Уважаема госпожо Йохансон,

Уважаема госпожо Дали,

Уважаеми господин Рейндерс,

Като имаме предвид, че Европейският социален фонд е предоставил на Република България средства по Оперативна програма „Добро управление“ 2014-2020 г., част от които са били усвоени от Министерството на вътрешните работи за укрепване на административния му капацитет и обучения на служителите му за превенция на корупцията и радикализацията в България,

Като имаме предвид Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския социален фонд, в който се посочва, че Европейският социален фонд трябва да допринесе за борбата с дискриминацията и „не следва да подкрепя действия, които допринасят за сегрегация или социално изключване“,

Като имаме предвид Европейската програма за сигурност 2015-2020, приета от Европейската комисия на 28 април 2015 г., която предвижда, че мерките срещу екстремизма и радикализацията не трябва да водят до стигматизирането на която и да било група или общност, а следва да се основават на европейските ценности и да бъдат в съответствие с принципите на необходимост, пропорционалност и законност,

Като имаме предвид Директива (ЕС) 2017/541 на Европейския парламент и на Съвета от 15 март 2017 г. относно борбата с тероризма, в която се подчертава, че при прилагане на мерки срещу тероризма и радикализацията трябва да се спазват принципите на забрана на дискриминацията на основание на раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетически особености, език, религия или убеждения, политическо или друго мнение,

Като имаме предвид, че в Рамката на ЕС за национални стратегии за интегриране на ромите до 2020 г., се подчертава, че „най-напред държавите-членки трябва да гарантират, че ромите не са подложени на дискриминация, а отношението към тях е еднакво с отношението към останалите граждани на ЕС“,

Ние, европейските граждани,

Обръщаме се към Вас с молба да установите дали използването на средства от Европейския социален фонд с цел разпознаване и превенция на предполагаема

ГРАЖДАНИ ЗА ДЕМОКРАТИЧНА И ПРАВОВА ДЪРЖАВА

радикализация на цяла една етническа общност, ромите, не съставлява нарушение на принципите за недискриминация, насърчаване на равните възможности, необходимост, пропорционалност и законност, както и как се е стигнало до финансирането на подобни дейности от управляващия орган на Оперативна програма „Добро управление“ в Република България.

Според информация в българските медии¹, която се потвърждава и на сайта на Министерство на вътрешните работи - МВР², общо 480 служители на МВР от цяла България са преминали обучения на тема „Ранно разпознаване на признаците на радикализация с фокус върху ромската общност (Психологически и етнорелигиозни аспекти в процесите на радикализация в ромските общности)“³. Обученията са

¹ <https://news.bg/crime/obuchiha-480-sluzhiteli-na-mvr-da-razpoznavat-radikalizirani-romi.html>

2

<https://www.mvr.bg/psychology/%D0%BD%D0%B0%D1%87%D0%B0%D0%BB%D0%BE3/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BB%D0%B5%D0%B4/%D1%80%D0%B0%D0%B7%D1%88%D0%B8%D1%80%D1%8F%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5-%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%BA%D0%B0%D0%BF%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%B2%D1%80-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%B0-%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%B5%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%8F%D0%B2%D0%B8-%D0%B2-%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BF%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%B8-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F/%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8%D1%80%D0%B0%D1%85%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%83%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%86%D0%B5%D1%81%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%B2-%D1%80%D0%BE%D0%BC%D1%81%D0%BA%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8>

3

<https://www.mvr.bg/psychology/%D0%B4%D0%B5%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%8F%D1%82-%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%B8%D1%86%D0%B5%D0%B9%D1%81%D0%BA%D0%B8-%D0%BB%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D1%80/%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BB%D0%B5%D0%B4/%D1%80%D0%B0%D0%B7%D1%88%D0%B8%D1%80%D1%8F%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%B5-%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%BD%D0%B8%D1%8F-%D0%BA%D0%B0%D0%BF%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%82%D0%B5%D1%82-%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%BC%D0%B2%D1%80-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%BD%D0%B0-%D0%B0%D0%B3%D1%80%D0%B5%D1%81%D0%B8%D0%B2%D0%BD%D0%B8-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%8F%D0%B2%D0%B8-%D0%B2-%D0%BE%D0%B1%D1%89%D0%B5%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D0%BA%D0%BE%D1%80%D1%83%D0%BF%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%B8-%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F/%D0%B8%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%86%D0%B8%D1%8F-%D0%B7%D0%B0-%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B6%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%B5-%D0%BD%D0%B0-%D0%BE%D0%B1%D1%83%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%B8%D1%8F>

ГРАЖДАНИ ЗА ДЕМОКРАТИЧНА И ПРАВОВА ДЪРЖАВА

проведени от 22 до 24 юли 2020 г. от Института по психология към МВР в рамките на проект, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“ и Европейския социален фонд.

При проверка в сайта на Оперативна програма „Добро управление“⁴ се вижда, че действително съществува такъв проект № BG05SFOP001-2.004-0003-C01/27.12.2016 с наименование „Разширяване на експертния капацитет на служителите на МВР за превенция на агресивни прояви в обществото, корупция и радикализация“. Проектът е на обща стойност 3 427 259.08 лева (около 1,7 милиона евро). Бенефициент на проекта е Министерство на вътрешните работи – Институт по психология, а срокът му на изпълнение е от 1 октомври 2016 г. до 20 декември 2020 г. В описанието на проекта е записано, че са предвидени и следните дейности:

„...да бъде изготвена и специализирана обучителна методология по темата за радикализацията, която в бъдещ етап ще даде възможност за провеждане на обучения на служителите на МВР, работещи на терен с общности под влияние на явлението радикализация. Тук акцентът ще е основно върху ромското население и процесите на радикализация в затворените ромски общности... Участници в обучения за обучители на тема ранно разпознаване на признаците на радикализация с фокус върху ромската общност са 22 служители на Института по психология към МВР. Провеждане на 20 броя обучения на служители от Охранителна полиция. По 24 участника в група, с 2 лектори от Институт по психология – МВР и 1 външен експерт... Провеждане на една финална научна конференция по темата за радикализацията с фокус върху ромската общност в София за 150 човека.“⁵

В описанието на проекта липсват каквито и да е основания и мотиви за провеждане на обучения за разпознаване на радикализацията с фокус единствено и само върху ромската общност в България. Финалната конференция по проекта е проведена в София на 18 септември 2020 г. и на нея е присъствал и заместник министърът на вътрешните работи Милко Бернер, който е изразил мнение, че свършеното по проекта е добра основа за бъдещо надграждане и натрупаният опит трябва да бъде споделен и с други ведомства⁶.

С оглед изложеното, считаме, че чрез проект „Разширяване на експертния капацитет на служителите на МВР за превенция на агресивни прояви в обществото, корупция и радикализация“ ромите в България са стигматизирани като радикализирана етническа общност в противоречие с европейското и българското законодателство. Така, вместо да даде пример в борбата срещу явлението антициганизъм, българското правителство допринася за засилването на антиромските нагласи, чрез нови, още по-опасни стереотипи, с които се внушава, че ромите в България са заплаха за националната сигурност на държавата.

⁴ <http://2020.eufunds.bg/bg/1/0/Project/BasicData?contractId=S3YwGp%2BMz5A%3D&isHistoric=False>

⁵ <http://2020.eufunds.bg/bg/1/0/Project/Activities?contractId=S3YwGp%2BMz5A%3D&isHistoric=False>

⁶ <https://www.24chasa.bg/novini/article/9030952>

ГРАЖДАНИ ЗА ДЕМОКРАТИЧНА И ПРАВОВА ДЪРЖАВА

Тъй като става дума за европейски пари на европейските данькоплатци, изхарчени за дейности, които очевидно са в разрез с европейското законодателство, настояваме Европейската комисия да изясни следните въпроси:

- 1) Кои са авторите на проект „Разширяване на експертния капацитет на служителите на МВР за превенция на агресивни прояви в обществото, корупция и радикализация“ и по какъв начин е бил одобрен този проект за финансиране по Оперативна програма „Добро управление“?
- 2) Защо управляващият орган по Оперативна програма „Добро управление“ на Република България и Комитетът по наблюдение към програмата са допуснали финансирането на гореописаните дейности със средства от Европейския социален фонд?
- 3) Как е била обоснована нуждата от обученията относно „радикализацията“ на ромите пред управляващия орган на програмата?
- 4) Какво се влага в понятието „радикализация“ на ромите по този проект?
- 5) Съгласуван ли е този проект със Секретариата на Националния съвет по етнически и интеграционни въпроси към Министерски съвет, който е Национална контактна точка за изпълнение на Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите (2012-2020)?
- 6) Какви методологии и учебни материали са разработени и използвани за обученията по проекта?
- 7) По какви критерии са подбрани участниците в обученията?
- 8) От кого и в какво точно са били обучавани участниците?
- 9) Кои са изпълнителите/подизпълнителите по този проект, какви възнаграждения са получили, отговарят ли тези възнаграждения на действително свършената работа и на заплащането за подобен тип работа в българските икономически условия?
- 10) Какъв е бил механизъмът за мониторинг и оценка на проекта и какви са конкретните резултати от този проект в борбата срещу корупцията и радикализацията в България?

Уважаеми Европейски комисари,

Надяваме се, че ще получим отговори на поставените въпроси и ако се установят нарушения по посочения проект, то средствата следва да бъдат възстановени. Надяваме се, също така, че съображенията, изразени в настоящото писмо ще бъдат взети в предвид от Европейската комисия при изработването на следващия европейски стратегически документ относно ромите след 2020 г. и новите оперативни програми на ЕС за следващия програмен период 2021-2027 г., за да се предотврати рискът от секуритизация на ромската тема в някои страни, в които европейски средства се инвестират в укрепване на институционалния и структурния расизъм срещу ромите.

ГРАЖДАНИ ЗА ДЕМОКРАТИЧНА И ПРАВОВА ДЪРЖАВА

С уважение,

Коалиция „Граждани за демократична и правова държава“

Адриан Ангелов – общински експерт етнически и демографски въпроси

Инж. Анели Христов – енергетика

Ангел Манушев – предприемач

Асен Самуилов – общински съветник

Атанас Стоянов – магистър публични политики

Бисер Алеков – социален работник

Венцислав Захариев – ромски общественик

Инж. Георги Георгиев – юрист

Даниел Димитров – публична администрация

Дико Йорданов – ромски общественик

Димитър Атанасов-Кабули – писател

Евгени Христов – ромски общественик

Жеман Хасан – председател на „Партньорство в действие“

Здравко Котов – предприемач

Зорница Рагьова – учител философия

Калина Василева – политолог

Камен Славчев – предприемач

Д-р Лиляна Ковачева – етнолог

Мария Атанасова – студент, Млад европеец на 2020 г.

Мартин Найденов – ромски общественик

Миленко Миленков – икономист

ГРАЖДАНИ ЗА ДЕМОКРАТИЧНА И ПРАВОВА ДЪРЖАВА

Огнян Исаев – ромски общественик и журналист

Орхан Тахир – юрист

Петър Филипов – журналист

Петър Петров – ромски общественик

Полина Тодорова – журналист

Рифат Рифат – ромски общественик

Румен Найденов – учител

Д-р Русин Коцев – езиковед

Стефчо Стоянов – ромски общественик

Фикрет Ахмед – ромски общественик

Контакт: за Коалиция „Граждани за демократична и правова държава“, Орхан Тахир,
моб. 0032 497 30 43 28, e-mail: committeeofroma@gmail.com, Nationalestraat 111, 2000
Антверпен, Кралство Белгия